

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819201164
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6819201164.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletú A. F. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, bytom ako matka, dieťa matky L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., S. Q. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Ježíkovou, so sídlom Advokátskej kancelárie v Revúcej, Kúpeľná 549/19, 050 01, a otca D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., P. XX, zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Jankovičom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Revúcej, Železničná 257/19, 050 01, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Revúca č.k. 7P/26/2019-29 zo dňa 17.07.2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 7P/26/2019-47 zo dňa 14.08.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením m e n í tak, že otec je až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp.zn. 7P/26/2019, dočasne oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom každú párnú sobotu v roku od 9.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky maloleitého dieťaťa alebo jej brata A. A., nar. XX.XX.XXXX, so začatím a ukončením styku v určený čas pred bytom matky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou na každý piatok v roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. v prítomnosti jej matky alebo jej brata A. A., nar. XX.XX.XXXX so začiatkom v mieste bydliska matky maloletej (prvý výrok); určil, že neodkladné opatrenie bude trvať až do rozhodnutia vo veci samej (druhý výrok) a že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (tretí výrok).

Uznesením č.k. 7P/26/2019-47 zo dňa 14.08.2019 toto uznesenie vo výroku II. opravil tak, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzal z ust. §324 ods.1, §325 ods.1, §326 ods.1, §329 ods.1, §328 ods.1,2, § 333 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“), §360, §363, §2 ods.1,2 zákona č.161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“). Konštatoval, že matka podala na okresný súd návrh na novú úpravu styku maloleitého dieťaťa s otcom tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každú nepárnu sobotu v roku v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., každú nepárnu nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., a to vždy bez prítomnosti matky tak, že si dieťa v stanovených termínoch vyzdvihne v mieste bydliska dieťaťa a v stanovených termínoch dieťa matke v mieste bydliska dieťaťa odovzdá, matka je povinná maloletú na styk riadne a včas pripraviť a otcovi v určený čas odovzdať v mieste bydliska matky, otec je povinný maloletú v určený čas po ukončení styku odovzdať matke v mieste bydliska dieťaťa s tým, že týmto dochádza ku zmene rozsudku Okresného súdu Revúca sp.zn. 6P/1/2015 zo dňa 19.03.2015. Matka žiada nanovo upraviť práva a povinnosti rodičov k maloleitému dieťaťu ešte pred nástupom do školy s tým, že otec odmietol uzavrieť dohodu. Pod vplyvom smrti starého otca zo strany otca v zime roku 2018, ktorý bol pre maloletú v mieste bydliska otca najdôležitejším človekom, pretože cítila v ňom oporu a ochranu, matka

s otcom komunikovala o možnosti uzavretia dohôd ohľadom výživného aj styku s tým, že maloletú treba ponechať na spontánne rozhodnutie, kedy s otcom chce byť a to postupne malými krokmi. Napriek tejto skutočnosti otec opakovane žiadal matku, aby pripravila dieťa na styk, hoci dieťa plakalo a hnevalo sa a musela byť privolaná policajná hliadka a otec sa matke vyhrážal ublížením.

Súčasne s návrhom vo veci samej matka podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne určí styk otca s maloletou na každý piatok v roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. „bez prítomnosti v mieste sídla psychologičky ÚPSVaR Revúca Mgr. Oravcovej“ a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy styku maloletej s otcom. Odborná pracovníčka kolízneho opatrovníka odbornými metódami a postupmi je jediná schopná viesť zúčastnené strany k nejakej dohode a odstráneniu negatívneho postoja dieťaťa k otcovi, resp. zistiť jeho príčiny a tieto odbornými metódami eliminovať. Matka rešpektuje fakt, že úloha otca je v živote dieťaťa nezastupiteľná a neexistuje žiaden dôvod, prečo by sa otec nemohol podieľať na výchove dieťaťa primerane jeho veku a potrebám s ohľadom na skutočný záujem dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom musí byť prvoradým hľadiskom; matka vidí a musí toto vidieť aj otec, že dieťa sa cíti diskomfortne a odmieta byť s otcom osamote, odmieta s ním cestovať, teda musí mať na to nejaký dôvod. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom a nemôže ho zbaviť práva vyjadriť svoj postoj a žiadať, aby bol rešpektovaný. Do vzájomných vzťahov je potrebné vniesť určitý režim a pravidelnosť a prvok nestranej osoby, ktorá zaručí dieťaťu pokoj, zbaví ho prípadných negatívnych emócií a otec sa bude môcť stretávať s dieťaťom neskôr aj sám.

Maloletá pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 15P/367/2012-235 zo dňa 13.12.2013 rozvedené, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 100,-Eur mesačne a bol upravený styk otca s maloletou dcérou. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 6P/1/2015-148 zo dňa 27.02.2015 (správne má byť zo dňa 19.03.2015, právoplatného 02.04.2015 - pozn. odvolacieho súdu), došlo ku zmene rozsudku súdu o rozvoze v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku otca s maloletou. Dňa 03.11.2017 otec prvýkrát avizoval kolízne opatrovníkovi, že matka maloleté dieťa nepripravuje na styk a maloletá odmieta s ním odísť. Rodičom bolo poskytnuté odborné sociálne poradenstvo a ponúknutá pomoc riešiť problémy prostredníctvom referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Revúca (ďalej aj len „RPPS“). Obaja rodičia sa síce stretli, ale pre napätú atmosféru bola psychologická konzultácia predčasne ukončená; dňa 23.01.2018 bola rozsudkom č.k. 6P/79/2017-91 schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej rodičia spolu s maloletým dieťaťom boli povinní sa podrobiť odbornému psychologickému poradenstvu v zariadení u Mgr. Martiny Bottovej; obaja rodičia zhodne navrhli, aby vo veci samej nebolo začaté konanie súdom, pretože styk otca s maloletou bude prebiehať na základe ich vzájomnej dohody.

Otec podal návrh na výkon rozhodnutia, vedený pod sp.zn. 7Em/1/2017; rodičia sa následne na pojednávaní dňa 08.03.2018 dohodli, že styk otca s maloletou až do následného pojednávania 11.05.2018 bude prebiehať na RPPS každý piatok o 13.00 hod. za účasti psychológa. Uskutočnili sa viaceré stretnutia otca s maloletou a dňa 25.07.2018 okresný súd vydal uznesenie o odložení výkonu rozhodnutia, pretože priaznivý vývoj maloletej môže byť výkonom rozhodnutia vážne ohrozený. Styk otca s maloletou sa naďalej realizuje prostredníctvom psychológa RPPS; na základe dohody tohto referátu s rodičmi maloletého dieťaťa sa od letných mesiacov júl 2018 do novembra 2018 pokračovalo v styku maloletej s otcom v referáte poradensko-psychologických služieb približne jedenkrát týždenne v piatok. Do decembra 2018 sa styk maloletej s otcom realizoval mimo týchto priestorov bez účasti psychológa, v mieste bydliska maloletej v obci Lubeník a v jeho bezprostrednom okolí. Otec s maloletou spolu s matkou alebo A. nevlastným bratom realizovali jedenkrát týždenne aktivity primerané veku a záujmom maloletého dieťaťa (bicyklovanie, korčuľovanie, kúpanie). Dňa 07.06.2019 kolízny opatrovník vykonal pohovor s matkou maloletého dieťaťa a s maloletým dieťaťom. Matka avizovala problémy s realizáciou styku približne od mesiaca máj 2019, pretože otec začal byť na maloletú nátlakový, opakoval jej, že raz príde deň, kedy bude musieť s ním odcestovať k nemu do miesta jeho bydliska. Styk otca s maloletou za prítomnosti brata A., bez prítomnosti matky prebehol asi dvakrát. Dňa 31.05.2019 sa uskutočnil styk otca s maloletou, matka mala snahu ponechať maloletú A. spolu s otcom bez jej prítomnosti a ísť pracovať do záhrady. Maloletá odmietla s otcom zostať sama, dožadovala sa prítomnosti matky; otec maloletú uchopil silno za ruku a nechcel ju pustiť, na čo sa maloletá rozplakala; otec sa mal pokúsiť matke fyzicky ublížiť, vystrel na ňu ruku a mal sa gestom vyhrážať jej likvidáciou. Následne bola privolaná hliadka policajného zboru.

Matka tvrdí, že maloletá otca nerešpektuje, správa sa k nemu arogantne napriek jej neustálym dohovorum, aby sa k nemu správala slušne, zdvihla mu telefón, keď jej telefonuje a aby s ním

komunikovala. Maloletá je silne citovo naviazaná na matku, predstavuje si styk s otcom len v prítomnosti mamy alebo nevlastného brata A., pretože sa bojí, že otec ju zoberie k sebe domov a ona tam nechce ísť; v P. už nie je dedo, starká sa odsťahovala.

Kolízny opatrovník tieto skutočnosti uviedol vo svojej správe zo dňa 09.07.2019 a následne v správe zo dňa 14.06.2019, po pohovore s otcom maloletého dieťaťa, ktorý nesúhlasil s nariadením neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že situáciu v rodine maloletej pozná aj zo svojej úradnej činnosti a má vedomosť o tom, že napätie v rodine dlhodobo eskaluje. Maloletá opakovane prejavovala strach z pobytu u otca a jej odmietavý postoj k otcovi bol opakovane riešený aj za pomoci odborníkov v oblasti psychológie. Uvedený stav pretrváva a triedna učiteľka ako aj vychovávateľka maloletej pri sociálnom zisťovaní kolíznym opatrovníkom dňa 17.06.2019 potvrdili, že maloletá je pri kontakte s otcom na pôde školy nervózna, v psychickej nepohode a bojí sa, že bude musieť s otcom odísť. Príčinu odmietavého postoja maloletej k otcovi a strachu z toho, že ju otec odvedie, okresný súd jednoznačne preukázanú v tomto konaní nemá, avšak stupňujúce sa napätie v rodine, na ktorom nesú v určitej miere vinu obaja rodičia, sa preukázateľne a v značnej miere prejavilo na psychike maloletej a vyústilo do pretrvávajúceho strachu z pobytu u otca a z toho, že ju otec odvedie k sebe domov. Rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou z roku 2015, kedy mala maloletá 4 roky, už vzhľadom na vzniknuté problémy s jeho realizáciou a postojom samotnej maloletej nemožno v tomto čase považovať za rozhodnutie v najlepšom záujme dieťaťa, čo uznal aj samotný otec a opakovane vyslovil, že nie je jeho záujmom realizovať takto upravený styk s dieťaťom. Okresný súd mal za to, že matka návrhom osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ktorá je daná, pretrvávajúcim ohrozením záujmov maloletej v podobe jej psychickej traumatizácie z pobytu o otca a prípadnej realizácie styku v rozsahu, ktorý je aktuálne upravený súdom. Otec má v zmysle poslednej súdnej úpravy nárok na styk s maloletou bez prítomnosti matky v mieste svojho bydliska, avšak tým by bola za súčasného stavu vážne ohrozený zdravý vývin maloletej. Preto súd ustálil, že v danej situácii je potrebný dočasný zásah neodkladným opatrením do práv účastníkov konania a posudzoval efektivitu a primeranosť navrhovaného zásahu súdom. Matka síce navrhovala dočasne upraviť styk otca s maloletou v mieste sídla psychologičky v každý piatok v stanovený čas, avšak takto si styk otca s maloletou vyžaduje účasť tretej osoby, a to Mgr. Oravcovej, do ktorej práv a právom chránených záujmov by takýmto rozhodnutím bolo taktiež zasiahnuté a okrem toho by bol zásah neprimeraný, pričom asistencia pri styku dieťaťa s rodičom nepatrí do agendy referátu poradensko-psychologických služieb. Navyše styk sa na pôde referátu poradensko-psychologických služieb na základe dohody účastníkov, uzavretej v konaní o výkon rozhodnutia, v minulosti už realizoval a podstatnú zmenu vo vzťahu otca s maloletou nepriniesol.

Keďže však ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd môže v súlade s §40 C.m.p. prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Navrhovaný spôsob danej úpravy pomerov súd nepovažoval za primeraný a účelný, ale dôvodnosť a potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konštatoval, upravoval rozsah styku podľa svojej úvahy inak, ako vyplýva z návrhu. Naposledy prebiehal styk otca s maloletou aj za prítomnosti jej nevlastného brata A. A.. Maloletá pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že styk s otcom si vie predstaviť za podmienky, že tam bude jej mama a brat A.. Sama maloletá pripustila možnosť styku s otcom len za prítomnosti matky a brata, preto súd považoval za potrebné zohľadniť pri rozhodovaní vôľu maloletej, ktorej záujem musí byť v tomto konaní nadradený záujmu všetkých ostatných účastníkov. Určil styk otca s maloletou v prítomnosti matky alebo brata maloletej, ktorí predstavujú oporný bod v jej neistote a prejavenom strachu so stretnutí s otcom. Takto dočasne určený styk zároveň rešpektuje právo otca na pravidelný styk s dieťaťom pri zohľadnení aktuálnej situácie v rodine. Ako miesto začatia styku otca s maloletou súd určil bydlisko matky, ktoré je zároveň bydliskom staršieho brata, v ktorých prítomnosti má stretávanie otca s maloletou prebiehať. Za účelom zistenia najvhodnejšej úpravy rozsahu styku maloletej s otcom je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré však presahuje rozsah a účel inštitútu neodkladného opatrenia a súd ho vykoná v konaní vo veci samej. O trovách konania rozhodol podľa §52 C.m.p.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie otec. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Matka žiadala upraviť neodkladným opatrením styk otca s maloletou každý piatok v roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. bez prítomnosti v mieste sídla psychologičky kolízneho opatrovníka Mgr. Oravcovej, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy styku

maloletej s otcom. V návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia teda chýbalo uvedenie osoby, bez prítomnosti ktorej sa mohol otec stretávať s maloletým dieťaťom. Zrejme došlo len k chybe v písaní, a keďže matka v návrhu vo veci samej navrhuje styk s maloletou bez prítomnosti matky, zrejme tak mienila aj v návrhu na neodkladné opatrenie. Vytkol súdu prvej inštancie, že neodôvodnene rozhodol nad rámec návrhu matky, keď sama matka zrejme aspoň v takomto smere, podporujúc styk otca s maloletou, žiadala upraviť styk otca s maloletou bez jej prítomnosti. Konajúci súd však nedôvodne rozhodol o styku otca s maloletou, a to či už za prítomnosti matky maloletej alebo brata maloletej. Preniesol týmto povinnosti aj na brata maloletej i na matku maloletej, ktorá pritom vôbec takýto druh úpravy styku otca s maloletou nežiadala, a to ani v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani v návrhu na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Navyše okresný súd sa vôbec nevysporiadal so situáciou, ako bude takto nariadený styk maloletej s otcom realizovaný v priebehu školského roka, aký bude rozvrh maloletej v piatok a pod.. Vytkol neurčitost', a teda i nevykonateľnosť druhého výroku uznesenia, keď rozhodol o jeho trvaní do rozhodnutia vo veci samej. Z takto formulovaného výroku vôbec nie je zrejmé, či predmetné neodkladné opatrenie bude trvať do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej alebo do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pričom nie je zrejmá ani bližšia špecifikácia rozhodnutia vo veci samej.

Posledné rozhodnutie o úprave styku bolo vydané pod sp.zn. 6P/1/2015 zo dňa 19.03.2015 Okresným súdom v Revúcej, kde bol upravený styk otca s maloletou mimo prázdnin a sviatkov na každý páry týždeň od štvrtka od 10.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 15.00 hod.. V tomto súdnom konaní bol dokonca pribratý aj znalec z odboru psychológia, ktorý posudzoval vzťah otca k maloletej. Takto upravený styk prebiehal od septembra 2017, kedy začali mať obaja rodičia rozdielny názor na výklad tohto rozsudku a nevedeli dospieť ku vzájomnému konsenzu a tieto spory vyústili do situácie, že otcovi bolo znemožnené stretávať sa s dcérou v rámci súdom určeného styku a postupne mu bolo umožnené stretávať sa s maloletou len na pár hodín, aj to len pred bytovkou, kde býva matka, čo malo za následok vznik viacerých vyhrotených situácií medzi rodičmi maloletej. Takto sa otec stretával s maloletou čím ďalej tým menej; s odstupom času si uvedomuje, že nemal navštevovať maloletú v škole bez ohlásenia, zrejme to bol jeden z okamihov, kedy sa maloletá začala odlučovať od neho, avšak sa snažil nestrátiť kontakt so svojou jedinou dcérou. Snažil sa preto využiť všetky právne a zákonné kroky v tom, aby bolo dodržiavané súdne rozhodnutie. Podal v tejto veci viaceré oznámenia na políciu a aj návrh na výkon rozhodnutia na súd. Má právo dôvodne sa domnievať, že matka manipuluje dieťa namiesto toho, aby ho pripravila na styk s otcom, marí ho, keďže tento bez akýchkoľvek pochybností pred dvomi rokmi prebiehal bez problémov. Poukázal na správu ÚPSVaR Revúca zo dňa 24.05.2018, vyhotovenej PhDr. Romanou Oravcovou, psychologičkou RPPS, kde v A. správaní neboli spozorované prejavy negativizmu v prítomnosti otca. Poukázal aj na ďalšie správy ÚPSVaR Revúca zo dňa 25.05.2018, 19.07.2018, 24.07.2018, 22.10.2018.

Súdom nariadené neodkladné opatrenie devaluje vzťah otca s dcérou namiesto jeho rozvíjania a prehľbovania, pričom tento vzťah riadne fungoval pred dvomi rokmi, resp. v oveľa väčšom rozsahu. Cesta na styk s dcérou trvá dve a pol hodiny, pričom styk s dcérou trvá dve hodiny, čo absolútne nekorešponduje s vedením maloletej ku kontaktu aj so svojím druhým rodičom, ktorému nebola zverená do osobnej starostlivosti. Neodkladným opatrením súd v podstate otcovi umožnil stretávať sa s maloletou 8 hodín v mesiaci, t.j. jeden necelý deň v mesiaci, čo ponechá vzťah otca s dcérou na rovnakej úrovni, pričom konajúci súd sa vôbec nevysporiadal so skutočnou, že otec realizoval s maloletou pred dvomi rokmi styk aj v rámci letných prázdnin a počas sviatkov v roku, od ktorého bol absolútne odstavený už dva roky.

Poukázal na článok 5 Zákona o rodine, článok 18 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 24 ods.2 Charty základných práv Európskej únie ako aj na tretiu časť Civilného mimosporového poriadku.

Súdom určený styk s maloletou v nariadenom neodkladnom opatrení, realizovaný jednak za prítomnosti matky alebo jej brata, môže absolútne nevhodne prenášať negativistické názory rodičov do plynulého priebehu stretávaní sa dieťaťa s otcom a jednak tento kontakt je na tak minimálnej úrovni, že sa vôbec vzťah maloletej s otcom neprehlíbi, ale čím ďalej tým viac zatracuje.

Navrhol, aby krajský súd zmenil odvolaním napadnuté uznesenie tak, aby sa otec mohol s maloletým dieťaťom stýkať napr. každý páry piatok od 13.00 hod. do 18.00 hod., každú páru sobou a nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod., pretože toto neodkladné opatrenie je potrebné prirovnať aj k poslednému rozhodnutiu o úprave styku otca s maloletou sp.zn. 6P/1/2015 zo dňa 19.03.2015. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu aj v II.výroku v časti, dokedy má platiť neodkladné opatrenie, a tiež zvážiť, či nemalo dôjsť neodkladným opatrením ku zmene rozhodnutia Okresného súdu Revúca sp.zn. 6P/1/2019 zo dňa 19.03.2015, ktoré je aj v súčasnej dobe naďalej právoplatné.

3. Po vydaní a doručení uznesenia o oprave II.výroku uznesenia o neodkladnom opatrení (č.l. 47) otec podal odvolanie aj voči opravnému uzneseniu. Toto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na odvolanie voči uzneseniu o neodkladnom opatrení a na jeho odôvodnenie. Vytkol súdu prvej inštancie, že opravné uznesenie vydal okresný súd až na základe vytknutých vád v odvolaní; súd prvej inštancie v tomto smere nevydal opravné uznesenie z vlastnej úradnej činnosti, ale až na námietky odvolateľa v jeho odvolaní a v tomto smere na seba nesprávne preniesol právomoc odvolacieho súdu, keď zásah do výrokovej časti v štádiu odvolacieho konania je výlučne v právomoci odvolacieho súdu na základe odvolania. Konanie má teda inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na komentár k Civilnému sporovému poriadku k §224. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle odvolania voči uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia a ak bude mať za to, že dôvod opravy uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia okresným súdom bol správny, aby tak urobil v zmeňujúcom uznesení sám odvolací súd.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla uznesenie súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení ako vecne správne v celom rozsahu potvrdiť. Poukázala na to, že otec sám bol svedkom, ako matka nabáda maloletú ku styku s ním a apelovala na neho, aby prestal viniť, osočovať a urážať matku len preto, že sám nie je schopný s dieťaťom komunikovať. Súhlasila so záverom okresného súdu, že v danom prípade súd nie je viazaný návrhom, pretože ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, neurčitost' trvania neodkladného opatrenia súd odstránil vydaním opravného uznesenia, stotožnila sa s vyjadrením otca, že svojim konaním, najmä jeho návštevou školy spôsobil, že sa mu maloletá odcudzila. Súhlasila s tvrdením otca, že obaja rodičia by mali dieťa vychovávať a starať sa oň a pozitívne pôsobiť na jeho vývoj a vývin.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu otca voči opravnému uzneseniu matka súhlasila s postupom okresného súdu v súlade s §224 a §234 ods.2 C.s.p.. V danej veci sa nesporne jednalo o chybu v písaní, ktorú môže súd opraviť kedykoľvek na návrh aj bez návrhu, bez ohľadu na obsah odvolania. Poukázala na dôvody vyjadrenia k odvolaniu otca proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca sa stotožnil so záverom rozhodnutia okresného súdu o neodkladnom opatrení, pretože je v súčasnosti v záujme maloletého dieťaťa; ohľadom namietanej neurčitosti trvania opatrenia uviedol, že súd ju odstránil vydaním opravného uznesenia.

7. Otec v replike k vyjadreniu matky poukázal na ilustráciu na priebeh stretnutí v zmysle neodkladného opatrenia v dňoch 26.07.2019, 02.08.2019 (styk sa neuskutočnil, pretože otec mal prasknuté rebrá, nebol schopný viesť motorové vozidlo), 09.08.2019, 16.08.2019, 23.08.2019, 30.08.2019, 02.09.2019, 06.09.2019 a 13.09.2019. Podľa neho matka neustále vyhrocuje konflikty, dieťa manipuluje tak, ako jej to vyhovuje, dieťa ju na slovo počúva, otcovi odvráva, nemá vybudovanú ani len minimálnu úctu k nemu. Matka dcéru neupozorní na to, že sa voči otcovi nemá tak správať, pokračuje vo svojom letargickom postoji, na čo ju už aj úrad práce viackrát upozorňoval, stretnutiam nenecháva voľný priebeh, neustále do nich zasahuje, kazí ničím neodôvodnenými invektívami na adresu otca, neustále kontroluje čas týchto stretnutí a namiesto toho, aby dieťa viac podporila v týchto stretnutiach, ona sama sa snaží čím skôr tieto stretnutia ukončiť. Styk sa uskutočňuje pred bytovkou, kde dieťa býva, matka vôbec neumožňuje otcovi, aby tento šiel s maloletou napr. do blízkeho mesta Revúca na zmrzlinu, do cukrárne, na preliezačky a pod., samozrejme aj s matkou, práve naopak, na tieto stretnutia matka vodí svojho priateľa, svojho otca a títo vykonávajú ako keby ďalší dozor nad priebehom stretnutí, čo nie príliš vhodne vplýva aj na samotnú maloletú, keď je takýmto spôsobom usmerňovaná a kontrolovaná. Takýmto spôsobom si otec neobnoví vzťah s maloletou tak, ako tomu bolo predtým. Snaží sa pritom vždy maloletú zaujať, zabezpečil aj účasť jej kamarátky z Levíc, pričom tu si treba uvedomiť námahu otca, že si musel vyžiadať súhlas jej rodičov na tak dlhú cestu, nehovoriac o tom, že samotné stretnutie maloletej dcéry s kamarátkou bolo kratšie ako cesta na trase Levice - Revúca - Levice. V takejto situácii je matka práve tou osobou, ktorá by mala maloletú viesť ku styku s otcom a neviazať ich striktné na dve hodiny za týždeň pred bytovkou matky. Matka sa v tomto smere už striktné drží rozhodnutia súdu, ktoré predtým dva roky vôbec nerešpektovala.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle §388 C.s.p. zmenil z nasledovných dôvodov:

10. Podľa §388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu v Leviciach č.k. 15P/367/2002-235 zo dňa 13.12.2013 bolo manželstvo otca s matkou maloletého dieťaťa rozvedené a boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletej. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 6P/1/2015-148 zo dňa 19.03.2015, právoplatného 02.04.2015, došlo ku zmene rozsudku súdu o rozvode v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku otca s maloletou. Otec podal návrh na výkon rozhodnutia, pretože sa maloletou nestretáva podľa súdneho rozhodnutia. V priebehu dokazovania okresný súd výkon rozhodnutia odložil uznesením č.k. 7Em/1/2017-154 zo dňa 25.07.2018. Dňa 17.12.2018 otec podal žiadosť o pokračovanie konania o výkon rozhodnutia. Navrhol súdu prvej inštancie, aby nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd uloží maloletej a jej rodičom povinnosť zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Následne uznesením č.k.7Em/1/2017-192 zo dňa 17.12.2018 okresný súd vyhlásil výkon rozhodnutia za neprípustný a konanie o výkon rozhodnutia zastavil, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 11.12.2018 zamietol a rozhodol o trovách výkonu rozhodnutia. Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 23.04.2019 uznesením č.k. 43CoE/88/2019-227 uznesenie okresného súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V roku 2018 sa styk otca s maloletou realizoval prevažne za asistencie kolízneho opatrovníka, neskôr za prítomnosti plnoletého brata matky maloletej a matky; neskôr styk maloletá z rôznych dôvodov odmietala. Dňa 18.06.2019 matka podala návrh vo veci samej na zmenu styku otca s maloletým dieťaťom s tým, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletou každú nepárnu sobotu v roku v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., každú nepárnu nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., a to vždy bez prítomnosti matky tak, že si dieťa v stanovených termínoch vyzdvihne v mieste bydliska dieťaťa a v stanovených termínoch dieťa matke v mieste bydliska dieťaťa odovzdá; súčasne s návrhom vo veci samej matka podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne určí styk otca s maloletou na každý piatok v roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. bez prítomnosti v mieste sídla psychologičky ÚPSVaR Revúca Mgr. Oravcovej a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy styku maloletej s otcom.

12. Odvolanie otca je sčasti dôvodné.

Podľa platnej právnej úpravy, neodkladným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov, alebo k zabezpečeniu existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia; jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku, a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

13. V prejednanom prípade boli splnené zákonné požiadavky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako to urobil súd prvej inštancie. Tieto skutočnosti otec v odvolaní ani nenamieta. Nesúhlasí s výrokom neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku počas každého týždňa v roku v piatok od 13.00 hod. do 15.00 hod. za prítomnosti matky alebo jej brata; navrhuje styk upraviť širšie: každý párný piatok od 13.00 hod. do 18.00 hod., každú párnú sobotu a nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod., navrhol zmeniť druhý výrok uznesenia na určitý a zrozumiteľný v otázke času, dokedy má platiť neodkladné opatrenie a tiež ponechal na zváženie odvolacieho súdu, či by nemal týmto uznesením vysloviť zmenu rozsudku o poslednej úprave styku, ktorý je stále platný.

14. Krajský súd súhlasí s názorom okresného súdu, že vzhľadom na postoj maloletého dieťaťa, i keď doposiaľ zo súdom nezistených dôvodov - ktoré však budú predmetom zisťovania prostredníctvom dokazovania vo veci samej - maloletá odmieta otca a styk s ním, hoci tento má naň právo, ako aj vzhľadom na napätú situáciu vo vzťahoch medzi rodičmi maloletej, nie je v záujme dieťaťa vhodné upraviť styk otca s maloletou len v prítomnosti otca. Zároveň okresný súd správne konštatuje, že v prípade obmedzeného kontaktu otca s dieťaťom hrozí ďalšie zhoršenie vzťahu medzi otcom ako rodičom, ktorý nemá zverené dieťa do svojej opatery, a dieťaťom, čo v konečnom dôsledku nie je v záujme maloletého dieťaťa. Rozsah styku podľa rozsudku spred štyroch rokov v súčasnosti je vzhľadom na postoj maloletej nerealizovateľný, ale nemožno otcovi prisudzovať len povinnosti bez oprávnení, ktoré

mu vyplývajú zo zákonnej úpravy. Preto aj podľa názoru krajského súdu bolo potrebné dočasne na dobu konania vo veci samej upraviť styk otca s dieťaťom. Okresný súd správne upravil styk za prítomnosti matky alebo jej brata, hoci to nenavrhol ani matka ani vo svojom návrhu, a svoje rozhodnutie v tomto smere náležite a v súlade s procesnými predpismi (§220 C.s.p.) podrobne a zrozumiteľne odôvodnil. Okrem toho nemožno opomenúť, že prítomnosť matky a jej brata pri styku si vyžiadala maloletá, okresný a aj odvolací súd len rešpektoval jej voľbu. Námietku otca, že matka navrhovala upraviť styk za prítomnosti psychologičky RPPS, krajský súd považoval za neodôvodnenú, pretože jednak v danej veci možno začať konať bez návrhu, a jednak zo spisu je zistiteľné, že styk otca s maloletou v prítomnosti a na pôde RPPS nebol natoľko efektívny, aby v súčasnosti bolo potrebné sa k takému spôsobu výkonu styku vrátiť; z vyjadrení oboch rodičov vyplýva, že maloletá najlepšie toleruje styk s otcom v prítomnosti jej blízkych osôb, matky a jej brata. Preto výrok o styku otca s maloletou, upravený neodkladným opatrením okresného súdu, je v tomto smere správny.

15. Krajský súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie považoval za potrebné vzhľadom na otcom uvádzané dôvody rozsah dočasne upraveného styku zmeniť. S prihliadnutím na vzdialenosť bydliska otca a maloletej (cca 207 km), na odmietavý prístup maloletej ku nemu (prebieha výkon rozhodnutia) a na petíciu návrhu matky vo veci samej, mal krajský súd za to, že je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloletým dieťaťom na každú párnú sobotu v roku od 9.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky maloletého dieťaťa alebo jej brata A., so začatím a ukončením styku v určený čas pred bytom matky. Takýmto spôsobom sa vytvorí priestor pre otca a dieťa na plnohodnotnejší kontakt počas určeného času, hoci za prítomnosti ďalších osôb, na širšie kultúrne, či športové vyžitie aj mimo priameho bydliska maloletej. Za uvedeného skutkového stavu mal odvolací súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení za to, že rozsah takto upraveného styku je vzhľadom na jeho dočasnosť postačujúci.

16. Okresný súd správne nariadil neodkladné opatrenie; krajský súd zmenil rozsah styku (§388 C.s.p.), ktorý upravil odlišne od návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, aj od návrhu otca v odvolaní, prihliadajúc na dočasnosť tohto opatrenia. Tento obmedzil v súlade s §330 ods. 1 C.s.p. do právoplatného skončenia konania vo veci samej, kde predmetom je nová úprava styku, vedenej Okresným súdom Revúca pod sp.zn. 7P/26/2019.

17. O trovách konania krajský súd nerozhodoval, pretože nebol podaný návrh ani jedným z účastníkov na priznanie náhrady trov konania. O povinnosti nahradiť trovy konania, pokiaľ nejde o trovy konania štátu, rozhoduje totiž súd len na návrh (§57 C.m.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383

ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).